

Európska
komisia

ROZŠÍRTE SVOJE PODNIKANIE PROSTREDNÍCTVOM VEREJNÉHO SEKTORA

Brožúra pre startupy

Inovujte **inak.**
Inovujte **lepšie.**
Inovujte s **verejným sektorom.**

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2023

© Európska únia, 2023

Icons © Adobe stock

PDF ISBN 978-92-76-62082-2

DOI : 10.2873/038

CATALOGUE NUMBER : ET-03-23-030-SK-N

Verejné obstarávanie nie je len o nákupe; je o **investícii**

V pravidlách verejného obstarávania sa už nerozoberá len otázka „ako nakupovať“; rieši sa aj to, „čo nakupovať“. Čoraz viac sa uznáva, že dobré využitie peňazí daňových poplatníkov znamená viac než len uspokojovanie primárnych potrieb verejných subjektov. Verejnosť chce právom vedieť nielen to, či je riešenie obstarané z verejných prostriedkov formálne v súlade s pravidlami, ale aj to, či prináša najväčšiu pridanú hodnotu z hľadiska kvality, nákladovej efektívnosti, environmentálneho a sociálneho vplyvu a príležitostí pre dodávateľov.

Verejné obstarávanie ako páka pre startupy a startupy ako páka pre **lepší svet**

Verejné investície a inovácie sú nevyhnutné na splnenie výziev obnovy po pandémie, zelenej a digitálnej transformácie a vytvárania odolnejšieho hospodárstva v EÚ. Startupy, najmä tie najpodnikavejšie a najnápaditejšie, môžu ako nositelia inovácií priniesť významné inovácie aj do verejného sektora.

Vstúpte na verejný trh

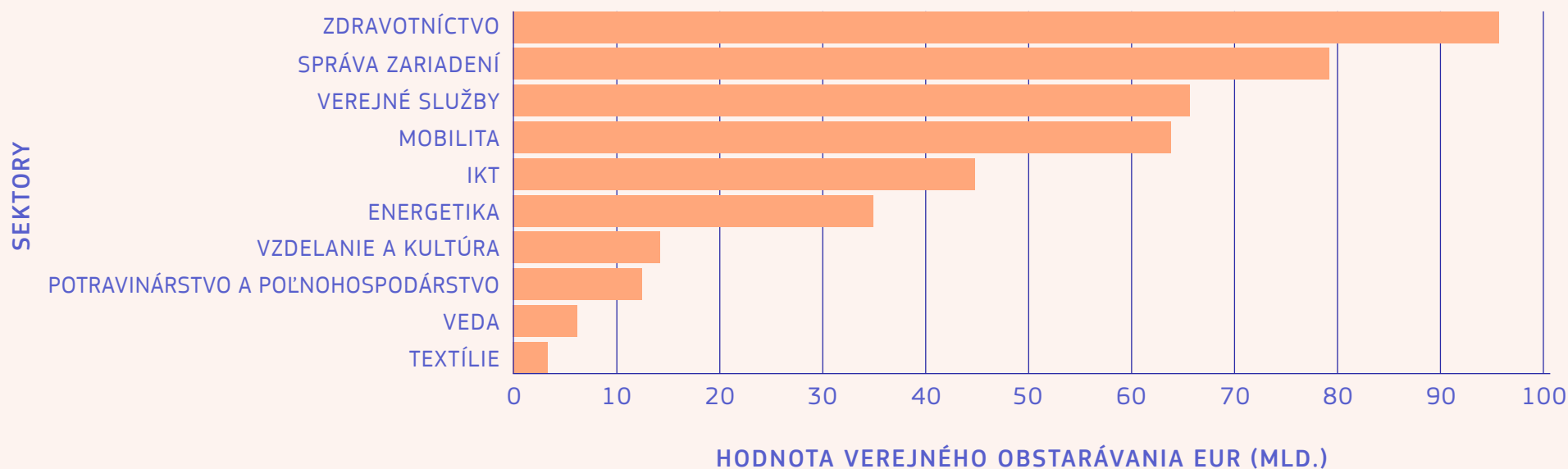
More príležitostí

Vďaka pravidlám EÚ v oblasti verejného obstarávania môžu verejní obstarávatelia navrhovať postupy prispôsobené nielen veľkým podnikom, ale aj menším inovačným dodávateľom a startupom. Verejné obstarávanie EÚ, ktoré predstavuje viac ako 14 % hrubého domáceho produktu (HDP), je obrovským trhom pre inovačné produkty a služby,

ale jeho potenciál je málo využívaný. Cieľom Európskej komisie je zlepšiť postupy verejného obstarávania, podporiť dopyt po inovačných tovaroch, službách a prácach v Európe a podporiť zavádzanie inovácií v EÚ. Umožní sa tak integrácia verejného dopytu do inovačného ekosystému a podporí sa udržateľná hospodárska obnova.

HODNOTA VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

podľa sektorov s najvyššou koncentraciou startupov

OBRÁZOK 1. HODNOTA VEREJNÝCH SÚŤAŽÍ PODĽA SEKTOROV S NAJVYŠŠOU KONCENTRÁCIOU STARTUPOV V EÚ V ROKU 2020.

Nový európsky inovačný program

Komisia podporí vytvorenie poradenskej služby pre odborníkov na inovačné obstarávanie. Táto služba bude pôsobiť ako sprostredkovateľ medzi verejnými obstarávateľmi a inovačnými dodávateľmi. Komisia bude podporovať aj vytváranie živých laboratórií a inkubátorov, napríklad na prepojenie inovátorov a pracovníkov verejnej správy a podporu inovačných riešení verejných potrieb.

VEREJNÉ OBSTARÁVANIE ~~NIE~~ JE URČENÉ PRE STARTUPY

1

Verejní obstarávatelia môžu byť prvými používateľmi. To je relevantné pre startupy: je to spôsob, ako rozšíriť podnikanie.

2

Verejný sektor hľadá inovácie a chce, aby verejné služby držali krok s budúcim digitálnym vývojom.

3

Verejné obstarávanie si vyžaduje súťaž. Poskytuje spravodlivé prostredie.

4

Verejní obstarávatelia vždy platia a sú povinní tak urobiť do 30 dní od prijatia faktúry alebo prevzatia služby¹.

5

Verejné obstarávanie je transparentné, keďže všetky informácie sú verejné.

6

Proces verejného obstarávania prebieha online (elektronické predkladanie ponúk/dokumentov dostupných online) a vyžaduje si menej úsilia, ako si možno myslíte.

7

Existujú nové postupy verejného obstarávania (napr. inovatívne partnerstvá) prispôbené potrebám inovačných podnikov, ako sú startupy.

8

Niektoré výzvy na verejné obstarávanie sa môžu zdať pre startup príliš veľké. Existujú však možnosti. Mohli by ste sa uchádzať napríklad len o jednu časť. Alebo by ste sa mohli pridať ku konzorciu alebo byť subdodávateľom.

9

Verejní obstarávatelia nevyberajú vždy najnižšiu cenu. Verejní obstarávatelia môžu zadať zákazku podľa kvalitatívnych kritérií.

¹ V niektorých obmedzených prípadoch sa môžu platby uskutočniť do 60 dní.

INOVATÍVNE PARTNERSTVO: POSTUP AKO STVORENÝ PRE STARTUPY

Čo je „inovatívne partnerstvo“?

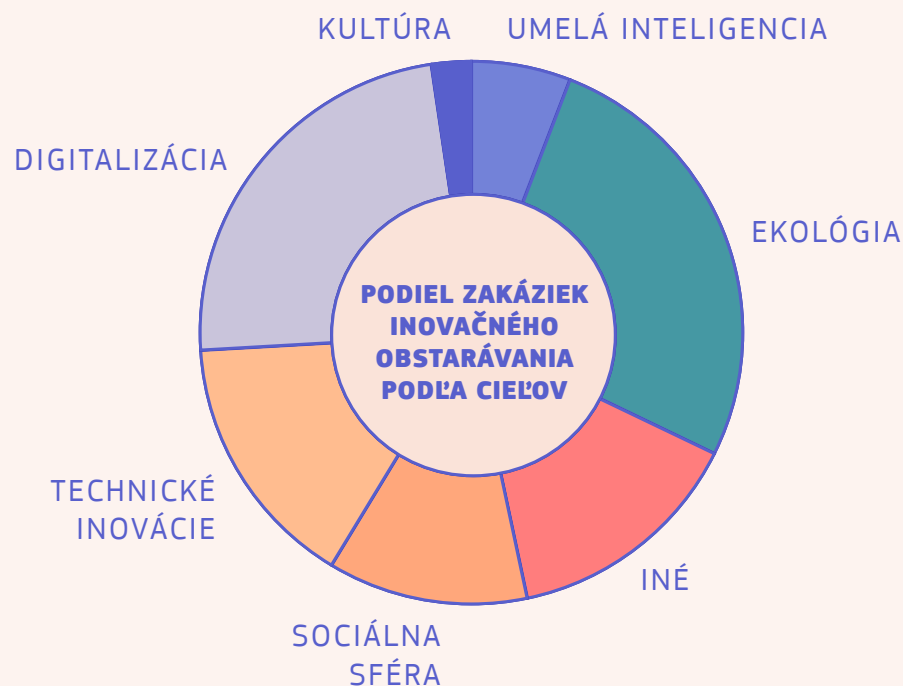
Inovatívne partnerstvo je postup, v ktorom sa spája výskum, inovácie a obstarávanie. Tento postup je rozdelený do fáz. Fáza výberu prebieha úplne na začiatku postupu, keď sa vyberá najvhodnejší partner alebo partneri na základe ich schopnosti realizovať zákazku a ich ponúk. V ďalšej fáze partner, resp. partneri v spolupráci s verejným obstarávateľom vyvinú nové riešenie. Túto fázu možno rozdeliť na niekoľko etáp, počas ktorých je možné postupne znižovať počet partnerov v závislosti od toho, či spĺňajú vopred stanovené ciele. V záverečnej komerčnej fáze partner, resp. partneri vytvoria inovačné riešenie, ktoré obstarávateľ kúpi.

Obstarávajúte **inovácie**, obstarávajúte **budúcnosť**

Inovácie sa týkajú všetkých sektorov. Súčasné spoločenské výzvy a transformácie si často vyžadujú riešenia, ktoré sú interdisciplinárne a sú schopné prepojiť rôzne sektory. Startupy veľmi často dokážu dosiahnuť tieto prepojenia.

Sektory, v ktorých je veľa startupov zapojených do postupov inovatívneho partnerstva, sú vo všeobecnosti sektormi s vysokým podielom startupov. Verejný obstarávateľ tým,

že od nich obstaráva, investuje do týchto startupov a do budúcnosti podobne ako investor rizikového kapitálu, s tým rozdielom, že tam nie je zainteresovaná strana, ktorá by prioritne presadzovala krátkodobý finančný zisk. Pre verejných obstarávateľov je návratnosťou investícií spoločenský vplyv, ktorý môže inovácia obstaraná od startupov často poskytnúť.

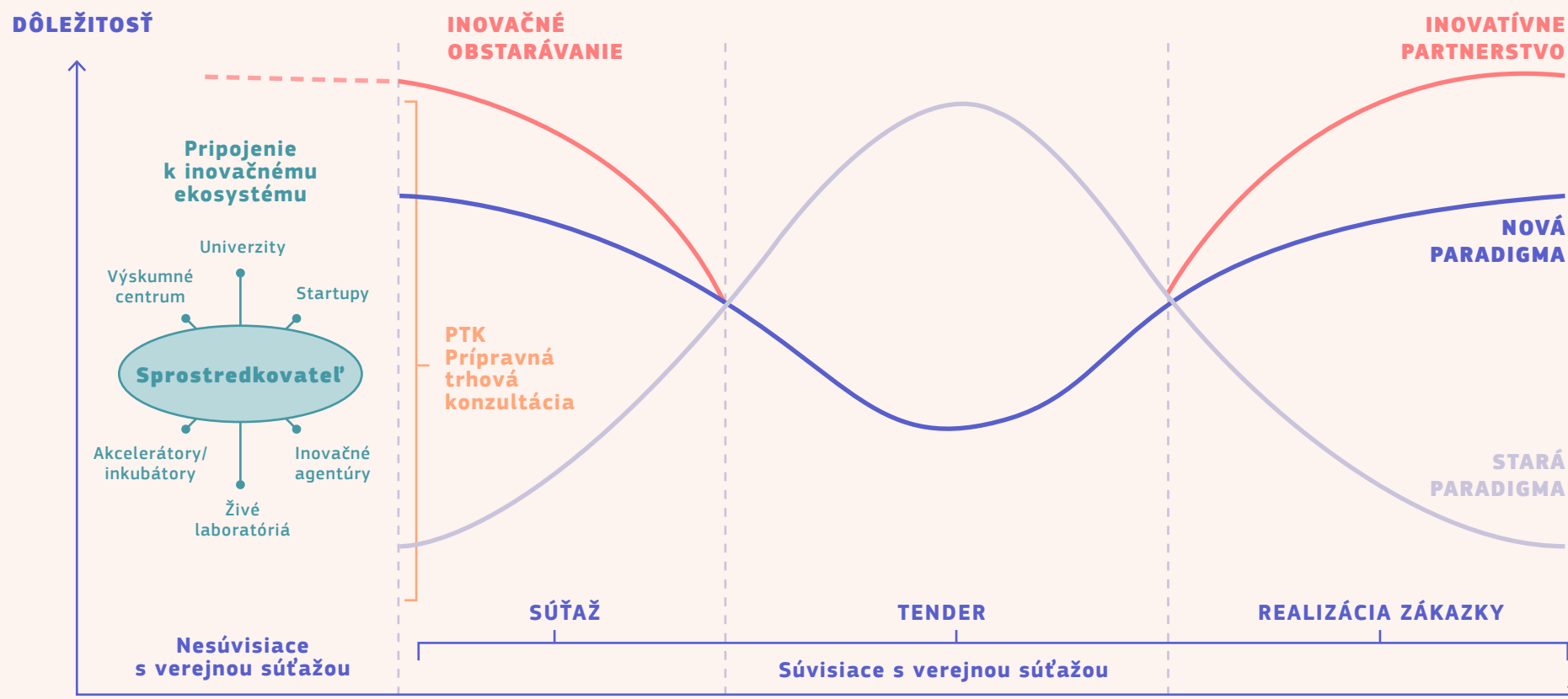

OBRÁZOK 2. PODIEL POSTUPOV INOVAČNÉHO OBSTARÁVANIA UDELENÝCH MSP PODĽA CIEĽA POLITIKY V EÚ V ROKOCH 2016 AŽ 2021.

PREPOJENIE VEREJNÝCH OBSTARÁVATEĽOV S INOVAČNÝMI EKOSYSTÉMAMI

Európska komisia spustila niekoľko iniciatív špeciálne navrhnutých na prepojenie sveta verejného obstarávania s inovačnými ekosystémami. Na obrázku ďalej je znázornená nová paradigma, ktorá sa má dodržiavať pri verejnom obstarávaní a v ktorej sa zohľadňuje rozšírený inovačný ekosystém. V rámci tejto novej

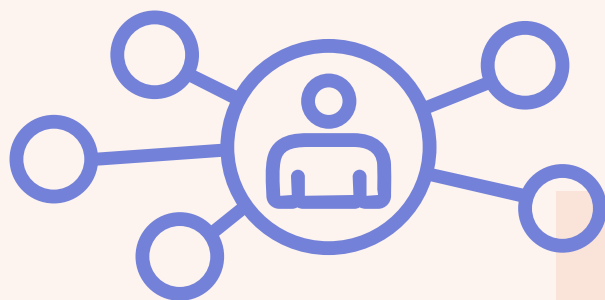
paradigmy je obzvlášť dôležité, aby sa obstarávateľ zamerlal na prípravu výzvy a realizáciu zákazky. Výzva by mala byť pripravená v úzkom spojení s inovačnými ekosystémami, ktoré zahŕňajú malé a stredné podniky (MSP) a startupy, inovačné agentúry, živé laboratóriá, univerzity, výskumné centrá atď.

OBRÁZOK 3. FÁZY INOVAČNÉHO OBSTARÁVANIA A ÚLOHA SPROSTREDKOVATEĽOV INOVAČNÉHO OBSTARÁVANIA.

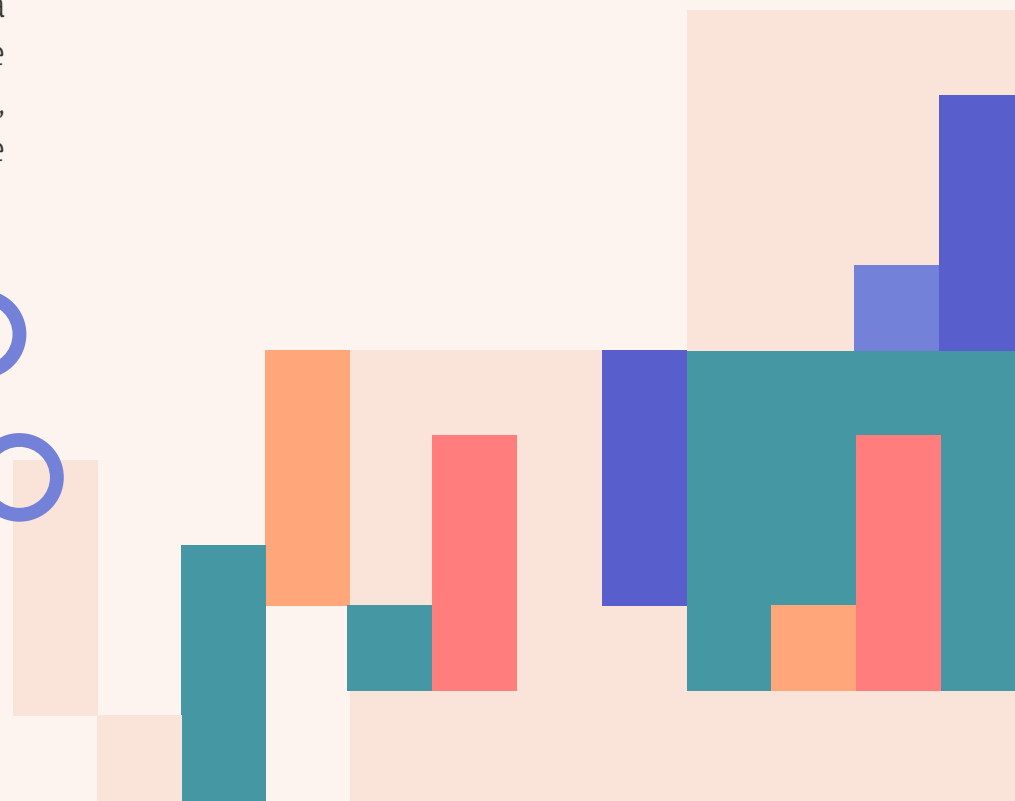
Udržateľné centrá

Ako sa uvádza v [novom európskom inovačnom programe](#), Komisia bude podporovať vytváranie živých laboratórií a inkubátorov, napríklad na prepojenie inovátorov a pracovníkov verejnej správy a podporu inovačných riešení v oblastiach verejných potrieb. Európska komisia zverejnila výzvu na predkladanie projektov na vytvorenie laboratórií (živých laboratórií a inkubátorov), v ktorých možno riešiť a prekonávať výzvy a potreby verejných subjektov prostredníctvom inovačných riešení od startupov a podnikateľov. Cieľom je vytvoriť silné prepojenie medzi inovátormi a verejnou správou v oblastiach, ako je mobilita, zelená a digitálna transformácia, zdravotníctvo, vzdelávanie atď. Pomôže to aj rozvoju postupov obstarávania, ktoré povedú k vytvoreniu nových trhov pre inovačné spoločnosti.

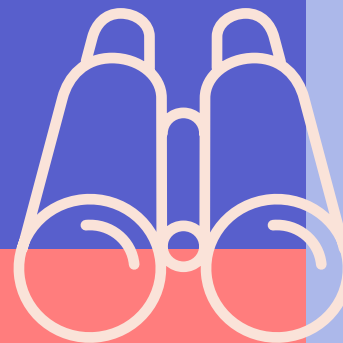

Čo je Innobroker?

Cieľom [projektu sprostredkovateľov inovačného obstarávania](#) je sprostredkovať obstarávanie inovatívnych tovarov a služieb posilnením väzieb medzi verejnými obstarávateľmi a inovačnými podnikmi. Verejným obstarávateľom poskytovali pri identifikácii ich potrieb podporu sprostredkovateľské orgány alebo strany, t. j. „sprostredkovateľ“; následne, keď boli pripravení, sa obstarávatelia spojili s MSP a startupmi, ktoré boli schopné vyvinúť inovačné riešenia zodpovedajúce ich požiadavkám.

PRED ZASLANÍM PONUKY VYKONAJTE PRÍPRAVNÉ PRÁCE

Pred prípravou ponuky odhadnite potrebný čas a svoje šance na výhru.

Vytvorte si nové kontakty a partnerstvá s inými (väčšími a/ alebo skúsenejšími) dodávateľmi, aby ste sa mohli uchádzať o verejnú zákazku v konzorciu.

Oboznámte sa s **nástrojmi elektronického obstarávania**.

Môžete si vyskúšať účasť na **trhových konzultáciách, hackatónoch** a iných podujatiach, aby ste sa lepšie zoznámili s verejnými obstarávateľmi a ďalšími dodávateľmi inovácií.

Identifikujte príležitosti prostredníctvom platforiem verejného obstarávania².

Investujte do verejného obstarávania absolvovaním odbornej prípravy o verejnom obstarávaní alebo pridelením zodpovednosti za verejné súťaže konkrétnej osobe v podniku.

Ak máte pochybnosti, požiadajte verejného obstarávateľa o objasnenie nejasných aspektov výzvy.

² Na platforme tenders electronic daily (TED) nájdete výzvy na verejné obstarávanie a ich výsledky. Digitálna platforma verejných obstarávateľov poskytuje informácie o podujatiach, kurzoch odbornej prípravy a iných iniciatívach týkajúcich sa verejného obstarávania financovaného EÚ.

Glosár: slová z oblasti verejného obstarávania

KRITÉRIÁ NA VYHODNOTENIE PONÚK

Kritériá na vyhodnotenie ponúk sú kritériá, ktoré používajú verejní obstarávatelia na zadanie zákazky. Jediným kritériom na vyhodnotenie ponúk, ktoré sa uvádza v smerniciach o verejnom obstarávaní, je ekonomicky najvýhodnejšia ponuka. Zahŕňa cenu dodávok, služieb alebo prác, náklady na ich životný cyklus a ich kvalitu. Kvalitatívne kritériá môžu zahŕňať kvalitatívne, environmentálne, sociálne alebo inovačné aspekty³.

VEREJNÝ OBSTARÁVATEĽ

Verejným obstarávateľom je štátny orgán alebo agentúra na vnútroštátnej alebo nižšej úrovni alebo akýkoľvek iný verejný subjekt, ktorý chce prostredníctvom verejného obstarávania nakupovať výrobky, služby alebo práce od súkromného sektora.

DOLOŽKY O PLNENÍ ZÁKAZKY

Doložkami o plnení zákazky sa zabezpečuje, že služby, práce alebo tovary sú obstarané podľa zákazky. Sú potrebné na to, aby sa dodávatelia a subdodávatelia mohli zodpovedať za replenie⁴.

KRITÉRIÁ VYLÚČENIA

Obstarávatelia sú zo zákona povinní vylúčiť uchádzačov, ktorí boli odsúdení za rôzne trestné činy s právoplatným rozsudkom. Môže ísť napríklad o odsúdenie za korupciu, pranie špinavých peňazí alebo financovanie terorizmu, terorizmus, neplatenie daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie, podvod atď.

INOVATÍVNE PARTNERSTVO

Pozri hlavný text.

TRHOVÁ KONZULTÁCIA

Prostredníctvom trhovej konzultácie môžu verejní obstarávatelia zistiť súčasný stav pred začatím postupu verejného obstarávania, komunikovať s potenciálnymi dodávateľmi a získať informácie o štruktúre cien a trhových možnostiach⁵.

VEREJNÁ SÚŤAŽ

Verejná súťaž znamená, že každá organizácia alebo jednotlivec môže reagovať na inzerované oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, stiahnuť si súťažné podklady a predložiť ponuku. Všetky ponuky musia byť vyhodnotené v súlade s požiadavkami a kritériami stanovenými v súťažných podkladoch. Možné sú aj iné postupy, ako napríklad postupy umožňujúce za určitých podmienok rokovanie medzi obstarávateľom a dodávateľom⁶.

PODMIENKY ÚČASTI

Podmienky účasti sú minimálne požiadavky, ktoré musia uchádzači splniť, aby postúpili ďalej v procese obstarávania. Uchádzači, ktorí nedokážu preukázať, že spĺňajú podmienky účasti, musia byť zo súťaže vylúčení.

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

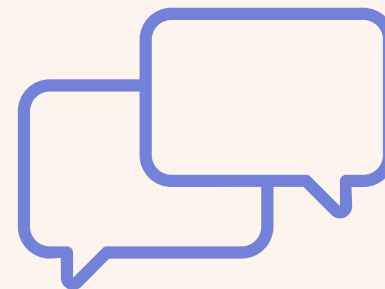
V technických špecifikáciách sú stanovené potreby a požiadavky objednávateľa (verejného obstarávateľa). Potenciálni dodávatelia sú tak informovaní o požiadavkách na dodávku. Napokon sa nimi stanovuje štandard kvality, podľa ktorého sa hodnotia ponuky a vykonáva kontrola, testy a kontroly kvality.

³ Európska komisia (2021), *Usmernenie k inovačnému obstarávaniu* s. 45 – 46.

⁴ Európska komisia (2021), *Sociálne nakupovanie – Príručka o zohľadňovaní sociálneho hľadiska pri verejnom obstarávaní*.

⁵ *Tamže*, p. 37.

⁶ *Tamže*, p. 53.

POTREBUJETE POMOC?

Poradcovia zo siete **Enterprise Europe Network** (EEN) – najväčšej celosvetovej siete podpory pre MSP a startupy – sú vám k dispozícii vo vašom regióne a poskytnú vám bezplatné poradenstvo šité na mieru o tom, ako sa rozrásť, využiť príležitosti verejného obstarávania a rozšíriť svoje podnikanie na jednotnom trhu EÚ aj mimo neho.

[Nájsť poradcu zo siete EEN](#)

Kontaktné údaje

Máte otázky? Kontaktujte nás: GROW-INNOVATIONPROCUREMENT@ec.europa.eu

Chcete byť informovaní o najnovších správach?

[Prihláste sa na odber nášho informačného bulletinu](#), Vestník verejného obstarávania.